

Sport, to je dotační džungle

Do sportu plynou miliardové dotace. Stát si nedokáže ohlídat, zda nejsou zneužívané. A zda neslouží úzkému okruhu prominentů spíš než veřejnému blahu.

Vyšetřování nevlivnějších mužů českého sportu v čele s fotbalovým bossem Miroslavem Peltou se změnilo v obří záťah, v jehož rámci policie obvinila tři lidi. Detailní informace o tom, po čem policii jde, nejsou známy. Zjevné je pouze to, že předmětem jejího zájmu jsou dotace směřující z ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy do sportu. A že podezírá sportovní činovníky a úředníky z rozsáhlých machinací s těmito penězi.

Zásah to není překvapivý, bylo spíš otázkou času, než připravená puma vybuchne. Protože od krize loterijní firmy Sazka, která zásobovala sportovní prostředí miliardami korun ročně, není financování českého sportu uspokojivě vyřešeno. Sami sportovci, úředníci i politici systém v důvěrných rozhovorech příliš často nazývají nepřehlednou džunglí.

Od pádu Sazky se politici a sportovci handrkují o koncepci, která má přinést peníze z veřejných zdrojů na mládežnický, zájmový a lidový sport, tedy tam, kde je ve společenském zájmu státní podpora třeba. Jenomže cíle se zatím nedaří dosáhnout - příliš velký dotační balík pořád míří k vlivným zájmovým skupinám, které si peníze dokážou vylobbovat bez ohledu na společenský efekt a užitečnost.

Většinou jde o kolektivní sporty lákavé pro sponzory, těšící se společenské prestiži a vyžadující nákladnou infrastrukturu. Typicky fotbal, jehož mocného představitele Peltu, šéfa nejdotovanější neziskové organizace u nás - Fotbalové asociace ČR - a místopředsedu České unie sportu, poslal v pátek soud do vazby.

Balík peněz, který stát rozděljuje na sport, přitom stojí za pozornost. Od roku 2014 do loňského roku činila tato suma téměř deset miliard korun. Letos po meziročním navýšení o téměř dvě třetiny rozdělí ministerstvo školství šest miliard. Jen do fotbalu, který inkasuje ze všech sportovních odvětví tradičně největší částky, jde letos přes půl miliardy neinvestičních dotací a s příspěvky na investice - stavby sportovišť - k Peltově FAČR míří 629 milionů.

Nad užitím veřejných peněz ve fotbale přitom často visí zcela konkrétní otazníky. Když před dvěma lety stavěla FAČR své nové sídlo za 137 milionů korun (financovala ho nikoliv z českých dotací, ale z peněz od mezinárodních fotbalových organizací FIFA a UEFA), zvolila si bez výběrového řízení jako dodavatele libereckou firmu Syner, která je sponzorem jabloneckého fotbalového klubu, vlastněného Peltou.

A loňská rekonstrukce pražského strahovského stadionu Přátelství za 80 milionů, na kterou FAČR získal peníze od ministerstva školství a pražského magistrátu, byla zase - jak se shoduje řada insiderů - podezřele drahá.

I když přiděl peněz pro sport roste, neustávají nářky sportovních funkcionářů. Ti si na jedné straně stěžují, že stát dává na sport pořád málo, na druhé straně kritizují způsob rozdělování

dotičního balíku mezi jednotlivé svazy i sportovní odvětví. Pnutí mezi zájmovými skupinami ještě vyhroutily změny v systému z posledního roku.

Státu chybí jasná sportovní politika

Od letošního ledna platí nový zákon o podpoře sportu, který výslovně říká, že prioritním cílem státních subvencí má být dětský a mládežnický sport, podpora trenérů a sportovní reprezentace. Priority se mění, a tak se od letošního ledna změnilo i rozdělení dotací mezi jednotlivé programy. Stát ubral téměř třetinu prostředků vlivným sportovním svazům, a naopak přidal na dětský, mládežnický a školní či veřejný sport.

I přes tento obrat se ale svého podílu na dotačním koláči nechtějí vlivné sportovní svazy a jejich lobbisté vzdát. Na sklonku loňského roku se odehrála velká lobbistická bitka o novou koncepci rozvoje sportovní infrastruktury, kterou v tichosti schválilo ministerstvo školství.

Materiál počítal s tím, že stát investuje více než čtyři miliardy korun na rekonstrukci šesti „národních“ sportovních areálů. Za některými stáli vlivní podnikatelé (Miroslav Černošek v Prostějově) nebo lobbisté (předsedou Národního sportovního centra Nymburk je šéf České unie sportu, majitel nymburského basketbalového klubu a předseda České unie sportu Miroslav Jansta, jeden z mužů, které zadržela tento týden policie).

Plán na přiděl miliard pro šest prominentních center, která nejsou ve vlastnictví státu, vyvolal vlnu protestů od sportovců, na něž se nedostalo, i od politiků, kteří volají po přesměrování státních peněz k mládežnickému sportu. A tak jej nakonec ministryně školství Kateřina Valachová ani neposlala do vlády. Historka jen svědčí o tom, že jasná sportovní politika státu a jeho institucím stále chybí.

K nekonceptnosti a neprůhlednosti financování pak lze přičíst ještě malou a nedůslednou kontrolu. A tak se čas od času vynoří skandály, jako ten volejbalový ze sklonku loňského roku, kdy vyšlo najevo, že účetní Českého volejbalového svazu zpronevěřil skoro dvacet milionů ze svazových peněz, navíc tu vzápětí ministerská kontrola odhalila účetní nesrovnalosti v objemu 37,5 milionu korun - na část výdajů totiž svaz neměl vůbec žádné doklady, část jich nedokázal vysvětlit, nesoutěžil dodavatele pro investiční zakázky a podobně.

K podobným historkám přidejme střídající se šéfy ministerstva školství, které kormidluje miliardové sportovní dotace. V jeho čele se jen za posledních deset let vystřídalo 12 lidí. To vše dohromady tvoří dokonale třaskavou směs. Byl by zázrak, kdyby nevybuchla.